

Ræðast hin mikla FRAMBURÐIN

1 dag

Mótmælisflokkarnir eru ræðsluslignir og deydsklokkurnar ringja teinnum í oyrni, nú teir sigga hin mikla framburðin undir Javndarlandsstýrinum.

Tjóðveldismenn gjördu sér miklan ómak á síga fólki frá, at landskassin var farin á húsagang. Sínumegin draga fólkaflokksmenn alsamt dagin nærri og nærri, hagar til P. M. Dam hefur forkomið Foroyum.

Fíggiarlógin sogdu teir verða vorðna so ovurstóra, at her verður ongum liv lagað, landið má ganga til grundar; men um sama mundið teiga teir figgiarlógina sundur og taka harðliga til orðanna, tí nærum öll tol í hesi lóg eru alt ov lágt sett — og so tvørra heilt ein rúgva av tölum, ið teir vildu havt uppá aftrat. Landið á húsagang — men sjálvir siga teir seg vilja hava skip, meira minstulon, meira prísviðbót, og sjálvir atkvøða teir fyri fólkapensjón, avlamispensjón og ádrum málum ið krevja nógvan pening í landskassan.

Annadhvørt eru mennirnir vorðnir heilavillir, ella eisini ræðast teir og tola ikki at siggja hin mikla framburð, ið fer fram undir Javndarlandsstýrinum á nærum öllum okjum herá landi.

KAMPMANN FLOKKSFORMAÐUR

Aftaná deyða H. C. Hansens varð Viggo Kampmann av hovuðleiðsluni í danska Javndarflokkinum einmælt valdur til nýggjan formann. Á hesum fundi segði Kampmann m. a.:

«Det vil ikke være mig muligt at udfylde pladsen på samme måde som mine to forgængere hargjort det, men jeg vil lægge alle mine evner i opgaven. Man skal ikke tvivle om min gode vilje til at føre partiet endnu længere frem.

En hård skæbne har ramt vort parti. Det er de bedste, som falder bort, men vort parti og dets ideer vil stadig leve. Den gode politiske stilling, hvortil vort land i dag er fort, er opnaet gennem den ide, der er vores. Vi bør ikke miste troen. Tak for jeres tillid.

ENDURNÝGGJAN SKIPAFLOTANS

Tað var eitt av hovuðmálum Javndarlandsstýrisins, tá tað varð sett fyri góðum ári síðan, at fara undir eina skjóta endurnýggjan av skipafлотanum.

Skjótt hevur gingið. Fleiri skip eru komin, fleiri eru í gerð, og nógv eru í umbúna.

Landsstýrið hevur og verður at útvega tann nógva pening, ið henda mikla endurnýggjan krevur.

Fólkaflokksmenn hovdu uppskot um at byggja 20 skip um árið í 2 ár; men hava enn ikki grett orð um, hvussu peningurin skuldi útvegast. Hetta vildi verið munandi minni, enn tann endurnýggjan, ið fer fram undir Javndarlandsstýrinum.

Tjóðveldismenn bóru uppá mál, at farast skuldi undir at byggja skip til 1000 mans. Heldur ikki teir nevndu eitt orð um, hvussu peningurin skuldi útvegast; men teir hava áður havt eitt uppskot um, at landsstýrið skuldi læna upp til 10 mill. krónur til hetta endamálið.

Tað er eygsýnligur munur á tí endurnýggjingspolitikki, ið nú verður framdur og tí, ið vildi verið framdur, um mótmælisflokkarnir vóru komin til ræðið.

MARS. I dag er Grækarismessadagur, tjöldrini koma. — 13 er full mánamyrking, sest bert sum byrjandi lutvis myrking í Foroyum frá kl. 6,38. — 17. Patriksmessa — 20 Vársjandagur. — 21. Benadiktismessa. — 25. Mariumessa, boðanar dagur Mariu moy. — 27 Miðfosta Einnmáasöl, vársöl 28. Føðingardagur Ingrid drottning.

FAKFELOGINI. Í danska fakfeløgnum hevur altíð verið mikið stríð millum javnaðarmenn og kommunistar. Seinasta uppgjörð visir, at í 202 fakfeløgum við 1606 nevndarlimum, eiga javnaðarmenn teir 1402. Stóðan er annars henda: (í parantes talið av feløgum)

Javnaðarmenn 1402 (177)
Kommunistar 95 (13)
Kommunistar (A. L.) 33 (7)
Úttanflokks 77 (7)
Javnaðarmenn hava ræðið í 84,2 pst. av fakfeløgnum, umboðandi 198,451 limum; kommunistar í 15,8 pst. við 37,373 limum.

25. februar 1924 kom sakarmálið móti Adolf Hitler fyrri rettin í München. Árið fyrri hevði hann roynt at fingið í lag kollvelting fyrri sjálvur at taka við ræðinum í Týsklandi. Hann fekk einræðisharran í Bayern SOGA von Kahr at boða frá nýskipaðari stjórn við sær á odda. Henda roynd miseydnadist. Hitler var settur fastur, kom fyrri rettin og domdur til at sita í 5 ár; men longu 7 mánaðir seinri varð hann latin leysur. Í fangahúsinum skrivaði hann bókina »Mein Kampf«, ið kom at vera til so óbótalligan skaða fyrri öll fríðafólk.

ASSUAN-byrgingin í Egypta landi er nú í gerð. Byrgingin er 1000 metrar tjúkk í neðra. Hon verður at kosta 7 milliardir kr., men higar til hevur Nasser bert fingið 800 milljónir kr. frá Russum. Tá liugt er, verður brunnurin 650 km langur. Bert 4 pst. av Egyptalandi er uppdyrkað; tó rennur 855 pst. av vatninum í Nilen í havið til onga nytta. Nýggi brunnurin verður at veita vatn til at uppdyrka 400.000 ha av jörð og ravmagnsorku, ið svarar til 2 ferðir tað, ið Danmark brúkar um árið.

JARÐSKJÁLVTAR

Hin mikli sorgarleikurin í Agadir í Marokko er bert ein av mongum, og talið av jarðskjálvtum økist ár

undan ári.

Fyri Kristi føðing eru umtalaðir 558 jarðskjálvtar í 1700 ár, ella ein hvørt 29. ár. Síðan Kristi føðing:

jarðskjálvtar: áramál:	i meðal um árið
til 9. öld	197 900 1/4
frá 9. til 15. öld	532 600 1
frá 15. til 18. öld	2804 300 9
frá 1800 til 1850	3240 50 64
frá 1850 til 1868	5000 18 277

Síðan er talið stóðugt vaksið, heilt tryggur er knotturin ikki at liva av.

Spurningar:

1. Hvat liggur syðri, Hælorin í Hesti ella Kirkjubonnes?
2. Hvør byggin liggur eystari, Funningur ella Sandvík?
3. Hvør oyggin er størri, Kunoy ella Kallsoy?

SOKKAR, ið ikki siggjast. Tað er ofta ilt at siga, um ein kvinna er í nylonsockum ella ikki; men nakrar ríður í sokkunum dyljast ikki burtur. Nú eru Bretar komin á marknaðin við nylonsockum, ið als ikki siggjast. Eingin kann siga um ein kvinna er berbeinað ella í sokkum. Sokkarir hava fingið navnið »Mad! Mad Made«, t. v. s. »Órt. Órt!«

KRUCEV hevur nýliga sagt frá, at í russiska herinum vóru í 1927: 586.800 hermenn, í 1941: 4.207.000, í 1945: 11.365.000 og í 1948 2.207.000, í 1955: 5.763.000 og í dag 3.623.000 hermenn.

BLÓÐ. 1 kubiksentimetr av blóði eru umleið 5 milliardir blóðlikam. Kanningar visa, at tað dagliga ganga 500 milliardir blóðlikam til grundar. Skulu vit liva, mugu líka nógv blóðlikam gerast av nýggjum hvønn dag.

Hin deyðsdomdi Caryl Chessmann hevur sent guvernørinum í Californiu 19 síður langt brev, har hann biður guvernørin um at gera lóg, so deyðarevnsingin verður avtíkin. Sjálvur vil hann vera undantikin hesi lóg. Hann endar brevið við at siga: »Eg geri ikki av, tá eg sigi, at eg fegin vil fara 10.000 ferðir í gasskamarid, um hetta stóra sosiala framstig verður gjørt.«

Svar uppá spurningarnar: 1) Hælorin, 2) Sandvík, 3) Kunoy, 35,45 kv. km, Kallsoy 30,87.

Tú hevði aldri lagt í hvat fólk hugsa um teg, um tú visti, hvussu sjaldan teg hugsa um teg.

SKÁLKABROS. 1. februar 1944 stóð soljóðandi tíðindabrev úr Klakkavík í Dagblaðnum:

»Tað er ikki tí, eg skrivi, eg veit so lítið at skriva, og ringa havi eg tíðina, húsið fult av børnum. Tað er ein velsignaður iljaskógur og heilsa, ið Bretar og Hilbert halda Føroysk børn hava. Góði Tór stein, royn tú og fá skógvar úr Ameríku, verður tað ikki tú, ið bjargar føroyskum børnum, so verður tað eingin.«

Ein pápi, su mívarð lagdur inn á nevndarleiðini á einum sjúkrahúsi, hevði dagin fyrri hoyrt sonin siga við ein vinmann:

— Eg fann eina rúgvu av floskum í kjallaranum, stoytti burtur úr øllum og seldi tær fyrri 10 kr.

Størsta lygnarin: »fólk siga«. Góð ráð: Gev ongatíð góð ráð.

Ein næmingur var uppi til próvtóku. Lærarin spurdi hann, hvat for mularin HNO₃ merkti.

»Eh, hm ... segði næmingurin, tað liggur á tunguni á mær.«

— Spýt út meðni, sigur lærarin, tað er navnliga saltpetursyra.

Pietur hevði verið úti og fingið dekanin nógv upp í hovdið. Á heimvegnum motti hann Nils. Pietur: Hvussu nógvur kulur havi eg í pannini?

Nils: Fýra. Pietur: Takk og lov, at tað bara eru 2 lyktapelar eftir, so eri eg við hus.

BERTRAND RUSSEL: — Um gull hevði vaksið uppi í trónum, veit eg fleiri kvinnum, ið fegin vildu gift seg við apum.

veitst TÚ

AT eitt 10-oyra kann umbytast uppá 10 ymiskar mátar, eitt 25-oyra uppá 64, ein 1-króna uppá 3958, ein 5-króna uppá 5.229,121 og ein 10-króna uppá 300.504,127 mátar.

AT kanningar gjordar í USA visa at í meðal brúkar ein amerikonsk húsmóðir 9½ ár av livi sínum til matgerð.

AT fyrstu 9 mánaðirnar av 1959 vórðu í Fraklandi dripin 6124 fólk av bilvanlukkum, meðan 131.656 vórðu serd.

AT svenskarin Allan Lundberg er heimsmeistari á tog. Hann stóð uppi á einum útspentum togenda í 22 tím ar 26 min. og 50 sek.

AT trot uppá drykkjuvatn hóttir við at gerast ein heimsfamtandi vandi, tey komandi 20 árin.

AT tamir elefantar standa og sova, meðan villir elefantar vanligar liggja og sova.

AT hvørt tiggjunda barn, sum fott var í London í fjór, var leysingarnar.

adrir SIGA:

INNGANGUR: Fólkaflokkurin fór uppi landsstýrið í desember mánaði 1950. Harvið góðkendu teir heimastýrslógina. Teir settu sambandsmannin Kr. Deirhusu til lögmann og virkaðu í landsstýrinum í 8 ár undir yvirræði sambandsflokksins.

Ur Dagblaðnum, tá fyrsta landsstýri var sett:

»Nú hava vit fingið sjón fyrri sogn, at fólkaflokkurin hevði rætt, tá hann spáði heimastýrinum stutta livitíð. Tí heimastýrið helt uppat at hava nakað við sjálfstýrið at gera tann dagin samgonguflokkarnir settu sambandsflokkin á odda.«

Ur Dagblaðnum 21. apríl 1950:

»Í føroyskum politikki er nú sambandsflokkin vorðin hin »virkelighedsfjerne« flokkurin, eitt darvandi samfelagsviðhang.«

Ur Føroyatíðindi:

»Det er dog ikke meningen at fælde en ensidig dom over socialismen Mennekeheden skylder socialismen meget for at have åbnet øjnene og gjort opmærksom på dem, der led nød og savn...«